

zaměstnance k majiteli domu, k zaměstnavateli a poměry těmto podobné. Poměr manžela, žijícího v domácnosti s manželkou a používajícího s ní společného bytu, jest však poměrem naprosto odlišným a nelze jej proto zařaditi mezi případy vládního nařízení. Používání společného bytu jest tu nerozlučně spojeno s manželským spolužitím. Toto spolužití bylo však dobrovolným rozvodem obou stran zrušeno a podle dohody měl se manžel již dne 15. srpna ze společného bytu vystěhovati. Z toho, že v soudním smíru ze dne 12. května 1922 zavázal se manžel své manželce do té doby, než se ze společného bytu vystěhuje, platiti vyšší částku jako výživné, než později, nelze zajisté dovozovati, že mezi nimi bylo došlo k uzavření smlouvy nájemní nebo podnájemní. K tomu se úmysl jejich nenesl. Výklad takový příčil by se účelu smíru a dobrovolného rozvodu od stolu a lože, jehož podstatou a cílem jest, aby manželské soužití a společné bydlení bylo zrušeno. Po názoru rekursního soudu není tu tedy mezi stranami takového poměru, jaký mělo na mysli vládní nařízení, a ustanovení jeho na tento případ proto vůbec vztahovati nelze.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Ať právním důvodem užívání společného bytu s manželkou byla původně nájemní smlouva nebo manželské spolužití, jisto je, že smírem ze dne 12. května 1922 zavázal se stěžovatel vystěhovati se ze společného bytu do 15. srpna 1922 a to za účelem provedení rozvodu, na kterém se strany usnesly a o jehož povolení zároveň žádaly. Tento smír tvoří právo mezi stranami. Na základě tohoto smíru jest tudíž posuzovati otázku důvodnosti žádaného odkladu exekuce vyklizením. Dle onoho smíru není stěžovatel již nájemníkem, byť snad dřív jím i býval, neboť vzdal se jím dobrovolně práva nájemního (pakli mu příslušelo), by tím umožnil provedení rozvodu. Nejde tu tudíž o poměr domácího pána nebo vůbec pronajímatele bytu k nájemci (podnájemci), nýbrž o poměr rozvedeného manželského spolužití, a tedy o právo manželčino na oddělené bydlení plynoucí z rozvodu, jež by odkladem exekuce zmařeno bylo, což dopustiti nelze, ježto není účelem vl. nař. čís. 409/20, zasahovati v poměry manželské, nýbrž dotčena mohou jím býti jen věcná a obligační práva k bytu, pročež právem soud rekursní odklad exekuce nepovolil.

Čís. 2688.

Ku založení příslušnosti bursovního soudu rozhodčího se nevyhledává, by přijetí závěrného listu zmocněncem stalo se písemně.

(Rozh. ze dne 5. června 1923, R I 510 23.)

O b c h o d n í s o u d zamítl zmateční stížnost do nálezu rozhodčího soudu Pražské bursy pro zboží a cenné papíry. R e k u r s n í s o u d nálezu bursovního soudu zrušil. D ů v o d y: Jde především o to, zda byla mezi stranami uzavřena platná smlouva o podrobení se rozhodčí

soudu. Čl. XIV. čís. 3 uv. zák. c. ř. s. a § 51 čís. 3 burs. stanov souhlasně s § 577 c. ř. s. vyžadují písemnou formu této smlouvy, kterou po případě nahraňuje výměna závěrných listů, opatřených doložkou prorogační. Nedodržení této formy má podle čl. XXIII. uv. zák. k c. ř. s. a § 595 c. ř. s. za následek neplatnost smlouvy i rozhodčího nálezů. Podle §u 72 čís. 3 burs. stanov a výše zmíněných zákonných předpisů musí býti rozhodčímu soudu smlouva o rozhodčím soudu předložena, by mohl posouditi svou příslušnost a tak sporům o ní zabrániti. Nejednají-li strany osobně, nýbrž zmocněnci, je plná moc, zmocněnci udělená, součástí smlouvy o rozhodčím soudě, tou měrou ji doplňujíc, že bez ní smlouva ta za hotovou pokládána býti nemůže. Nezbytným důsledkem toho je, že i tato plná moc musí býti rozhodčímu soudu vykázána písemně. Účelu oněch předpisů by nebylo dosaženo, kdyby muselo býti teprve zjišťováno, zda smlouva o rozhodčím soudě byla uzavřena, po případě, zda byla zmocněnci udělena plná moc k uzavření smlouvy takové. V tomto případě je jisto, že závěrný list s prorogační doložkou za žalovanou přijal Josef M., který za ni také závěrný list podepsal, žalovaná popírá, že ho k tomu zmocnila, a listinný doklad o zmocnění rozhodčímu soudu nebyl předložen. Není tedy vyhověno kategorickému požadavku předpisů zákonných i statutárních a konkludentní činy, rozhodčím soudem v tom ohledu dovolané, nemají významu. Neprávem se proto prohlásil rozhodčí soud bursovní v této při příslušným a jeho nálezež tudíž zmatečným podle čl. XXIII. čís. 2 uv. zák. k c. ř. s.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Čl. XIV. čís. 3 uvoz. zák. k c. ř. s., stanovící příslušnost rozhodčích soudu bursovních, vyžaduje písemnou smlouvu, u protokolovaných obchodníků postačí však přijetí závěrného listu, opatřeného předepsanou doložkou. Byla-li písemná smlouva sjednána zmocněnci, musí toto zmocnění jako část smlouvy vykázáno býti písemně, pro přijetí závěrného listu zmocněncem není však odůvodněn požadavek písemného průkazu, ježto není předepsáno, že přijetí závěrného listu musí se státi buď obchodníkem samým anebo zmocněncem, vykázaným písemnou plnou mocí. Napadené usnesení pochybilo, kladouc přijetí závěrného listu i co do formy na roveň písemné smlouvě a požadujíc pro ně písemného průkazu zmocnění osoby, jež převzala list ten za obchodníka. V tomto sporu byla příslušnost rozhodčího soudu bursovního odůvodněna tvrzením, že žalovaná strana přijala bez námitek závěrný list ze dne 13. ledna 1921, obsahující doložku, vytčenou v čl. XIV. čís. 3, a tímto závěrným listem, jenž je podepsán žalovanou stranou tím způsobem, že ke jménu žalované firmy, vytištěnému razítkem, připsána jsou slova »za« a »M«. Rozhodčí soud bursovní vzal za prokázano, že Josef M., jenž závěrný list přijal a opatřil jak razítkem žalované firmy, tak i svým jménem s doložkou »za«, vyjadřující zmocnění, byl skutečně oprávněn, jednati za žalovanou stranu, a že jednal jejím jménem a v její plné moci. Z toho vyvodil rozhodčí soud, že závěrný list byl přijat žalovanou stranou, a že je tím odůvodněna jeho příslušnost podle XIV. uvoz. zák. Ve zmateční stížnosti popírá žalovaná strana znova,

že přijala závěrný list, a dovozuje z toho, že rozhodčí soud uznal se neprávem za příslušna k projednání této věci (č. XXIII. čís. 2 uvoz. zák.). Možno ponechat nerozřešenu otázku, zda soud, rozhodující o zmateční stížnosti, vázán je skutkovým zjištěním rozhodčího soudu, že žalovaná strana list ten přijala. Skutečnost tuto může soud posouditi samostatně. Nesporno je totiž, že list ten byl dodán v obchodní místnosti žalované firmy u přítomnosti společníka této firmy a manžela druhého společníka téže firmy osobě, jež druhý list opatřila razítkem žalované firmy a svým podpisem výslovně za žalovanou firmu, a list vrátila doručiteli. Osobu tu nutno považovati za obchodního zmocněnce, jenž podle čl. 47 druhého odstavce obch. zák. nepotřebuje k přijetí závěrného listu zvláštního zmocnění. Je vyloučeno, že žalovaná firma (její přítomný společník) nevěděli o tom, jakým způsobem počíná si Josef M. v její obchodní místnosti, byť i byl skutečně jen jejím spolunájemcem. V tom, že toto jednání trpěli, spočívá udělení plné moci podle čl. 47 obch. zák. K založení příslušnosti rozhodčího soudu postačilo za těchto okolností přijetí závěrného listu Josefem M-em, aniž je potřebí písemného průkazu jeho plné moci. Veškeré pochybnosti byly vyvráceny jednáním o námitce nepřislušnosti.

Čís. 2689.

Přiměřenou odměnu za sprostředkování bytu lze požadovati. V tom, že sprostředkovatel domáhal se v žalobě určité slíbené odměny, a změnil za řízení požadavek na odměnu přiměřenou, nelze spatřovati změnu žaloby. Není třeba, by objednateli bylo známo jméno sprostředkovatele, nemá-li pochyby o totožnosti jeho osoby.

(Rozh. ze dne 5. června 1923, Rv I 1136/22.)

Žalobkyně domáhala se na žalovaném za sprostředkování bytu v Karlových Varech původně 2000 Kč, tvrdíc, že jí žalovaný odměnu tu slíbil, za řízení v prvé stolici změnila však žalobu potud, že se domáhala odměny přiměřené. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud přiznal žalobkyni 1200 Kč.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Nebylo třeba, by žalovanému udáváno bylo jméno žalobkyně, neboť smlouva se nečiní s jménem, nýbrž s osobou, i stačí, není-li omylu v osobě, třeba její jméno zůstalo zatím utajeno. Příklady, kde zákon sám o prozatímním opatření jména zastoupeného smluvníka mluví (čl. 69 a) obch. zák., § 180 ex. ř.) jsou jen užitím této zásady, po případě jejím omezením, nikoli však výjimkami, za jaké má je dovolatel. Ostatně ze zjištění nižších soudů plyne, že svědkyně G-ová žalovanému žalobkyni ihned jmenovala. Aby se mohla posouditi přiměřenost 1200 Kč, k tomu nebylo potřebí teprv znaleců, neboť dohodění bytu není nic odborného, přiměřenost jakožto věc obecné zkušenosti mohl tu soud posouditi sám, i dlužno uznati, že 1200 Kč za sprostředkování bytu v Kar-